TREDECIM THEOLOGORVM

Ad examinandas quinque Propoſitiones

AB INNOCENTIO X. SELECTORVM

SVFFRAGIA;

ſeu vt appellant

VOTA

Summo Pontifici ſcripto tradita.

Ex quibus verus Conſtitutionis ſenſus innoteſcit;

Et ad optatam inter catholicos Theologos pacem ſtabiliendam via facilis aperitur.

M. DC. LVII.

Digitized by Google

PRÆFATIO.

ECCLESIÆ vulnera in membrorum eius inteſtinâ pugnâ qui non defleat, prorſus pietatis expers ſit. Cuncta tamen deflere pauci poſſunt, quia partium ſtudio pauci carent. Partem dolet qui parti addictus eſt. Vniuerſa lugere is vnus poteſt, qui vnius veritatis amicus eſt. Talem me eſſe, niſi ſit inſolens, dicere auſim. Certè nec Ianſenio, nec Molinæ ſtudeo, Sancti Thomæ iam inde ab initio ſequax, & ipſius ſcholæ diſcipulus, quam vtrique ſuam facere ſtudent, vtrique catholicam fatentur. Illa ergo vel hoc nomine maximè idonea ad conciliandos animos tantâ inter ſe contentione diſſidentes.

Sed quoniam video neſcio quorum temeritatem eò proceſſiſſe, vt ſummi Pontificis Conſtitutione ad S. Thomæ autoritatem labefactandam abutantur, ad ſedis Apoſtolicæ honorem pertinere viſum eſt, hanc ab ipsâ contumeliam depellere; ſimul Eccleſiæ de gratiâ Chriſti doctrinam ab illis corruptelis vindicare, quas in ipſam certi homines immiſcere variis artibus tentant.

Ad id autem opportuniſſimum eſt viſum, palam exhiberi Conſultorum Vota ſiue ſuffragia, ex quibus ſummus Pontifex Conſtitutionem confecit. Ex his enim tum vera Pontificiæ Conſtitutionis intelligentia patebit, tum multorum nouitia Molinæ commenta ſectantium argutiæ refellentur, qui dum Ianſenio ardentiùs inſtant, Eccleſiam in Pelagij errorem pœnè præcipitant: cuius reum Molinam ante Clementem VIII. & Paulum V. egerunt & peregerunt clariſſimi ex ſcholâ noſtrâ Theologi.

Si quis autem de huius ſcripti veritate dubitet, adire poterit Epiſcopum Montiſpeſſuli, qui illud Româ rediens ſecum attulit: quod idem fecerunt alij ex ordine Religioſo, qui itidem illud ex Manuſcripto exemplari Romæ deſcripſerant; vt iam multa Pariſiis huius ſcripti exemplaria circumferantur. Quò magis neceſſarium eſt illud typis quàm primum excudi, nec inter varias deſcribentium manus, multas, vt fit, maculas contrahat, & fidem atque autoritatem amittat.

Ex eo autem conſtabit, 1. adeò non læſam Conſtitutione Thomiſtarum doctrinam, vt ad eam potiùs ipſa Conſtitutio conſirmata ſit. Siquidem Conſultores penè omnes doctrinam de gratiâ per ſe efficaci, quæ maximè noſtræ ſcholæ propria eſt, omnibus locis catholicam, orthodoxam, veram eſſe profitentur.

Conſtabit 2. Romæ inter Conſultores non de ipſâ re, ſiue de aliquo dogmate diſputatum eſſe, ſed tantùm de ſenſu Propoſitionum. Illas enim quicunque ad gratiam efficacem pertinere putarunt, etiam catholicas pronunciarunt. Quicunque autem declararunt hæreticas, etiam à gratiâ efficaci lato diſcrimine ſejunxerunt.

Conſtabit 3. quo pacto Ianſenij cauſa Romæ tractata ſit. Nam qui eius nullam à Conſultoribus rationem habitam velit, longiſſimè errat. Multi enim ex Conſultoribus expreſſè ſenſus Ianſeniani meminerunt. Contrà qui id Conſultoribus mandatum à ſummo Pontifice contendat, vt ſenſum Ianſenij inquirerent vel an Propoſitiones ex Ianſenio excerptæ eſſent, dijudicarent, præ ſtudio falſus & iniquus videri poſſit. Apertè enim vnus è Conſultoribus, iſque ſancti Officij Commiſſarius, Propoſitiones à ſummo Pontifice propoſitas dicit *in abſtracto*, *& vt præſcindunt ab omni proferente*; quod illum coram ipſo ſummo Pontifice dicere auſum, niſi verum eſſet, nulli vnquam ſano veriſimile fiet. Multi ergo de Ianſenio locuti ſunt; verum eſt. Sed iniuſſi & ſine mandato locuti ſunt; & hoc verum eſt. Ita de Ianſenij ſenſu neutiquam Romæ iudicatum eſt, nullum enim iudicium ſine præuiâ inquiſitione: ſed ex Theologorum obiter inter diſputandum de mente Ianſenij loquentium ſermone, obiter in Conſtitutione nominatus Ianſenius.

Cæterùm non mediocris mihi ſpes eſt, fore vt hoc ſcriptum ad hoc diſſidium ſedandum permultum faciat. Nam ex illo cernere poterunt Moliniſtæ, quàm fruſtra gratiæ efficacis doctrinam attentent. Rurſus Ianſenij defenſores, qui toties germanos S. Thomæ ſe diſcipulos eſſe teſtati ſunt, quid ſinceritatis habeat hæc profeſſio, facilè iudicare poterunt, ſi probatam & quaſi ſancitam in Conſultorum votis Thomiſtarum in quinque propoſitionibus doctrinam ex animo amplectantur.

Nullum autem tam abſurdum futurum puto, vt ex iſtis Conſultorum ſententiis neget indagandam Pontificiæ Conſtitutionis mentem. Non enim vt omnes Theologi conueniunt, ex aliquo ἐνθουσιασμῷ, & tanquam ex tripode promit Oracula ſummus Pontifex, ſed humano modo veritatem inquirens, doctos homines conſulens, & ex illorum ſententiâ fidei dogmata definiens. Nihil autem abſurdius fingi poteſt, quàm vt ſummus Pontifex tredecim viris doctis in concilium adhibitis, id hæreticum pronunciet, quod illorum omnium calculo tanquam Orthodoxum comprobatum ſit. Quamobrem, vt dixi, cùm omnes Conſultores S. Thomæ doctrinam de gratiâ per ſe efficaci paſſim extra aleam ponant, qui hanc vel leuiter auſit incerere, tanquam ſummo Pontifici injurioſus ab omnibus repellendus eſt.

Digitized by Google

CONSVLTORVM
SVPER QVINQVE PROPOSITIONIBVS
VOTA.
BREVIBVS INTERDVM animaduerſionibus illuſtrata.

PRIMA PROPOSITIO.

Aliqua Dei præcepta hominibus iuſtis volentibus & conantibus ſecundum præſentes quas habent vires, ſunt impoſſibilia: Deeſt quoque illis gratia quâ poſſibilia fiant.

I.

Pater SFORSA PALAVICINVS,
Societatis Ieſu.

Die 1. Octobris 1652.

PVTAT hanc propoſitionem explicatam de illis viribus & illâ gratiâ, quas Deus teneretur tribuere nullo ſuppoſito peccato, ne originali quidem, ad hoc vt validè obligaret, eſſe erroneam.

ANIMADVERSIO.

Hic Ianſenium ne nominat quidem ille Conſultor, ex eâ licet Societate quæ Ianſenium maximè inſectatur. Patet tamen ex illius in alias Propoſitiones cenſuris, ſenſum illum quem in 1. Propoſitione damnat, Ianſenio ab eo attribui: gratiam ſcilicet de quâ loquitur Propoſitio, deeſſe ſine vllo peccato, ne originali quidem. *Quod à Ianſenij ſententiâ omnino alienum eſſe, omnibus palam eſt. Quare meritò in hoc ſenſu Propoſitionem damnat: ſenſum verò Ianſenij omnino non attingit.*

II.

Pater MARCVS ANTONIVS CARPINETVS, Procurator generalis Capucinorum.

MEa ſententia eſt, quod tota propoſitio, vt iacet, cum illo addito, *Deeſt quoque illis gratia, &c.* ſit non ſolùm erronea & malè ſonans, ſed etiam hæretica, vel hæreſi proxima. Quia tamen propoſitio poteſt hunc duplicem ſenſum habere, quòd ſcilicet Deus hîc & nunc ſubtrahat gratiam, quâ præcepta fiant poſſibilia iuſtis volentibus & conantibus, fideliter aut non fideliter: ideò in primo ſenſu, vbi iuſti non fideliter agunt cum Deo, propoſitio erit catholica, ſicut catholica quòd Deus nunquam ſubtrahat gratiam iuſtis fideliter ſe gerentibus.

ANIMADVERSIO.

P*Reclarè Conſultor duplicem in vocibus illis* conantibus & volentibus *ſenſum diſtinguit. Quidam enim fideliter conantur: his nunquam deeſt gratia efficax ad operandum neceſſaria. Quidam infideliter; quia nempe gratiæ excitanti & ſufficienti ſenſu Thomiſtico reſiſtunt: his deeſſe poteſt, & ideò illi mandata implere non poſſunt, eâ ſcilicet poteſtate cui nihil deſit. An ille ſenſum Ianſenij damnauerit, ex eo præcisè iudicandum, an per illos iuſtos volentes & conantes intelligat Ianſenius fideliter volentes & conantes; an verò volentes & conantes infideliter. Si primum, procul dubio illius ſenſum erroris damnat: ſi ſecundum, vt pugnant Ianſeniſtæ, procul dubio abſoluit. Vtrum ſit veriſimilius, nolim hîc definire, ne contentioni detur locus. Interim ex Conſultoris mente hæc propoſitio:* Aliqua Dei præcepta hominibus iuſtis volentibus & conantibus *infideliter*, ſunt impoſſibilia; deeſt quoque gratia quâ poſſibilia fiant, *eſt catholica: & qui hunc Ianſenij ſenſum eſſe velit, à Conſultore nullo modò differt. Apparet verò longè ipſum à Moliniſtarum ſenſu abhorruiſſe, qui gratiam implendi præceptum iuſtis quocumque modo ſe gerentibus nuſquam deeſſe volunt.*

III.

P. THOMAS D'ELBENE Clericus Regularis.

PRopoſitio hæc ſi intelligatur in ſenſu formali, hoc eſt, ſumendo iuſtos ſecundum præſentes quas habent vires, habituales, ſupernaturales, & actuales, eſt catholica. Si ſumatur in ſenſu reali, prout ſe habet à parte rei, *ſunt impoſſibilia* ſimpliciter; quia deeſt graria actualis quæcunque, ſiue ſit efficax, ſiue ſufficiens, eſt hæretica. Si ſumatur, *ſunt impoſſibilia*, ſecundum quid, propter negationem gratiæ efficacis, ſed non ſufficientis; in hoc ſenſu eſt catholica, conformis Scripturis, & Sanctis Patribus.

ANIMADVERSIO.

E*X iſto Conſultore hoc ſenſu tantùm hæretica eſt propoſitio, ſi nomine gratiæ, quæ deeſſe dicitur, intelligatur tum efficax tum ſufficiens. Ita ſi iuſtis volentibus & conantibus deeſſe gratiam ſufficientem Thomiſtico ſenſu Ianſenius voluit, prorsùs eum damnat Conſultor. Sin autem, vt contendunt ipſius defenſores, ſolam efficacem; nihil illum lædit, ſiquidem ex ipſo hæc propoſitio:* Aliqua Dei præcepta iuſtis volentibus & conantibus ſecundùm præſentes quas habent vires, ſunt impoſſibilia ſecundum quid, *propter negationem gratiæ efficacis, & non ſufficientis, eſt propoſitio catholica, conformis Scripturis & Patribus. Nec minùs perſpicuum eſt quàm iſte ſit alienus à Molina: ſiquidem nullam Molina impoſſibilitatem præceptorum, nec ab-*

ſolutam, nec ſecundum quid admittit: ſed omnibus preſto eſſe vult ſufficientem quandam gratiam, cui non ſit neceſſaria gratia efficax ad actu operandum.

IV.

P. AVGVSTINVS MARIA à CREMONA, Ordinis Seruorum.

Die 8. Octobris 1652.

SI propoſitio ſumatur in ſenſu vniuerſali, ſiue loquendo ſimpliciter de omnibus iuſtis, ſiue de omnibus iuſtis tranſgreſſoribus, eſt propoſitio hæretica: ſi in ſenſu particulari, attento proprio & rigoroſo verborum, pariter eſt hæretica: ſi in ſenſu indefinito, prout iacet, eſt etiam hæretica.

ANIMADVERSIO.

REctè Conſultor propoſitionem damnat, tum in ſenſu vniuerſali, quia ſic Caluiniana eſt: tum in ſenſu particulari, attento proprio & rigoroſo ſenſu; quia ſic impoſſibilitatem abſolutam ſignificat, non tantùm impoſſibilitatem ſecundum quid: denique rectè etiam in ſenſu indefinito; quia ſenſus indefinitus in materiâ controuerſâ & doctrinali pro vniuerſali ſumitur; ſicut iſta propoſitio: Aſtra mouentur à propriâ formâ; quia de eo diſputant Philoſophi, ferè ſumitur in ſenſu vniuerſali.

Huius Conſultoris ſententiam nihil officere Thomiſtis palam eſt. Ianſeniſtæ verò illam amouent, quod abſolutam præceptorum impoſſibilitatem nec à ſe, nec à Ianſenio admiſſam contendunt: quorum exceptiones nec probare mihi, nec improbare conſilium eſt, ſed tantùm indicare.

V.

P. LVCAS VVADINGVS, Ordinis ſtrictioris Obſeruantiæ.

SI hæc propoſitio intelligatur vniuerſaliter, ita vt omnes iuſtos comprehendat, & pro omni tempore denegetur gratia ad implenda præcepta neceſſaria, eſt temeraria, à Patribus damnata, ſcandaloſa, Deo iniurioſa, hominibus pernicioſa: ſi verò intelligatur de præceptis reſpectu peccatorum venialium; aut de iuſtis operantibus ſecundum ſuas duntaxat vires, in iis tantùm ſiſtendo: aut tertiò (quem putat ſenſum Ianſenij) intelligatur de potentiâ proximâ & completâ, & de gratiâ actuali non ſemper, ſed aliquando denegatâ, nullam meretur Cenſuram.

ANIMADVERSIO.

REctè Conſultor propoſitionem defendit, ſi intelligatur de potentiâ completâ, & de gratiâ actuali efficaci, ſcilicet iuſtis aliquando ſubtractâ: id enim docent plurimi Thomiſtæ, imò omnes; ſiquidem potentiæ completæ nomine intelligatur ea cui nihil deſit. Diſcant ergo ex iſto Theologo Moliniſta, verum eſſe iuſtis aliquando deeſſe gratiam efficacem, & tunc ipſis mandata non eſſe poſſibilia poteſtate omnino completâ, & quæ nihil aliud requirat ad agendum. Verùm hîc obiter notandum eſt, etſi Conſultor ante Conſtitutionem ſic potuerit propoſitionem explicare, & ſic explicatam defendere; poſt Conſtitutionem tamen id non licere. Indicauit enim ſummus Pontifex prauum illius ſenſum magis eſſe naturalem. Itaque illam nunc ab omnibus ſine explicatione reijci conuenit. Verùm iſte ſenſus, quem catholicum defendit eruditus Conſultor, etiamnum poſt Conſtitutionem ab omnibus Thomiſtis vt orthodoxus defenditur.

Senſum Ianſenij apertè abſoluit iſte Conſultor: nihil tamen à cæteris diſtans qui illum damnauerunt, ſed alio tantùm modo illum exponens. Si meliùs ipſe, Ianſenius

Digitized by Google

extra aleam eſt: ſi melius alij, Ianſenius haret in luto. Sed vtut ſit, Conſultorum ipſorum hic exiſtimatio non agitur, qui de Ianſenij ſenſu citra fidei periculum diſſentire inter ſe potuerunt.

VI.

P. DOMINICVS CAMPANELLA, Ordinis Carmelitarum.

ISta propoſitio videtur contra fidem coarctata ad aliqua præcepta, cùm debeat extendi ad omnia. 2. Eſt inſipienter compoſita ex duabus partibus contradictoriis. 3. Quoad vtramque partem eſt formaliter hæretica.

ANIMADVERSIO.

VOtum iſtius Conſultoris obſcurius eſt, ideò nec prodeſt, nec obeſt vlli.

VII.

P. MODESTVS à FERRARIA, Procurator Generalis Ordinis Minorum Conuentualium.

SI prima pars huius propoſitionis præciſè accipiatur, vel facit ſenſum vniuerſalem, & ſic eſt hæretica: vel facit ſenſum ſingularem, & ſic quamuis poſſit explicari, & trahi in bonum ſenſum, vt ly *impoſſibilia* dicat negationem potentiæ proximæ, poteſt admitti: & abſolutè cum illo termino, *impoſſibilia*, eſt rejicienda tanquam temeraria, & à Patribus ſub anathemate prohibita. Si accipiatur ſecundum ſe totam, vel conſideratur, vt ille terminus, *gratia*, ſupponit pro gratia efficaci, cum excluſione gratiæ ſufficientis, & ſic eſt hæretica: vel conſideratur abſolutè ſecundum quod ſonant termini ipſius, & ſic ſaltem eſt errori proxima.

ANIMADVERSIO.

FAtetur Conſultor bonum eſſe iſtum ſenſum: Aliqua Dei præcepta non ſunt poſſibilia hominibus iuſtis poteſtate proximâ. *Vnde neſcio quid cogitarint, qui ſuper illâ voce tot modò turbas excitarunt, quaſi* poteſtatem proximam *admittere in omnibus iuſtis neceſſe ſit.*

Quod autem de fide ait eſſe, iuſtis volentibus & conantibus non deeſſe efficacem & ſufficientem ſimul, hic ſat ſcio inclamabunt quidam Ianſeniani, & Concilium aut Scripturæ locum oſtendi poſtulabunt, in quo hæc gratia ſufficiens Thomiſtico ſenſu contineatur. His tamen ſi tam æqui ſunt quàm videri volunt, facilè ſatisfieri poteſt. Verbum ipſum gratiæ ſufficientis non eſt de fide: nullo enim Conciliorum decreto conſecratum eſt. Res ipſa nomine ſignificata ad fidem pertinet: hoc enim nomine ſignificamus gratiam excitantem quæ imperfectos actus producit, nec plenum tamen conſenſum operatur niſi adſit validior gratia; & ideo ſecundum quid tantùm efficax eſt; ſemper enim producit actus illos imperfectos: & ſecundum quid eſt inefficax; quia nos excitat, & nobis dat vires ad bona opera facienda, quæ tamen reipſa non perficimus propter reſiſtentiam voluntatis. Ea gratia ſic explicata nonne millies in Patrum monumentis reperitur? nonne eam omnes vel proprio experimento ſapiſſimè ſentiunt? Quis enim eſt qui ſe excitanti Deo reſtitiſſe non doleat? Ergo talem gratiam neceſſariò admittendam vel ipſi ſi ſe audire voluerint, certè fatebuntur, eamque conantibus & volentibus ſemper præſto eſſe. Vnde enim conarentur & vellent niſi per illam? Vtrùm autem iſta gratia dicenda ſit ſufficiens, necne, nominis quæſtio eſt ad fidem nihil pertinens, in quo multos ex ipſis vidi conſentientes, nullum apertè refragantem. Malim ipſe cum meâ

ſcholâ etiam verbis congruere, dummodo non apud imperitos ſermociner, qui hoc verbo facilè abutuntur; quia illud Moliniano ſenſu accipiunt. Cæterùm propter ambiguum nomen, & nullâ autoritate ſancitũ, nullam cuiquam moleſtiam libenter fecerim.

VIII.

P. RAPHAEL AVERSA, Ordinis Clericorum Minorum.

PRopoſitio in plano & aperto verborum ſenſu, ſiue dicamus in proprio & rigoroſo ſignificatu, eſt omninò damnabilis, tanquam temeraria contra omnem ſententiam Theologorum, tanquam ſcandaloſa contra communem ſenſum catholicorum, tanquam injurioſa & blaſphema contra Deum, & denique tanquam hæretica contra fidem.

ANIMADVERSIO.

ET hic rigoroſum verborum ſenſum attendit, quem hæreticum eſſe inter omnes conſtat.

IX.

P. VINCENTIVS DE PRETIS, Dominicanus Commiſſarius generalis S. Officij.

HÆc propoſitio non eſt qualificabilis ratione proferentis; quia propoſita fuit in abſtracto, vt præſcindit ab omni proferente: eſt qualificabilis ſecundum ſenſum communem & vſitatum, fauentem hæreticis in modo loquendi recepto ab ipſis, & damnato ab Eccleſiâ catholicâ; & eſt temeraria, ſcandaloſa, malè ſonans. 3. Oportet formare priùs ſenſum legitimum iſtius propoſitionis, antequam qualificetur ratione rei ſignificatæ; quia non apparet ex quo appareat iſta impoſſibilitas.

IDEM.

Die 6. Nouembris 1651.

ISta propoſitio ſecundum omnes terminos quibus conſtat actualiter, acceptos in ſignificatione propriâ vſuali & conſuetâ non eſt qualificabilis, & non eſt qualificabilis niſi reducta ad ſenſum in quo protuli eſſe erroneam; hoc eſt loquendo de impoſſibilitate phyſicâ, non tollente obligationem, nec excuſante tranſgreſſores à culpâ & à pœnâ, & refusâ ex negatione virium quas Deus teneretur dare ad præcepta talia obſeruanda nullâ exiſtente culpâ. Vbi autem ly *iuſtis*, debet neceſſariò impropriari, & ſtare pro iuſtis de præterito, & per appoſitionem terminorum nullo exiſtente obice peccati actualis & originalis, qui termini nec implicitè nec explicitè includerentur in ſignificatione vſuali dictæ propoſitionis.

ANIMADVERSIO.

HIc veritati concedendum eſt. Planè demonſtrat Conſultoris votum nuſquam iuſſu Pontificis excuſſum eſſe Ianſenij ſenſum, neque id aut ignorare potuit ſancti Officij Commiſſarius, aut cognitum apud ipſum ſummum Pontificem diſſimulare. Cur ergo de Ianſenio nonnulli loquuntur? Quia libuit, non quia iuſſum erat.

Cæterùm huius votum à Molinâ alienum non negabunt ipſi Moliniſtæ.

X.

P. PHILIPPVS VICECOMES, Generalis Auguſtinianorum.

SI propoſitio faciat hunc ſenſum: Iuſti ſecundum vires tantùm quibus formaliter iuſti ſunt, præciſo diuino auxilio actuali, non poſſunt implere ali-

qua Dei præcepta, eſt vera & catholica: ſi autem conſideretur in ſuis terminis, eſt malè ſonans; quia pro eo quod dicere debuerat: Iuſti ſecundum præſentes vires tantùm non poſſunt completè implere præcepta; maluit dicere: Præcepta ſunt impoſſibilia ſecundum præſentes vires: vox autem iſta, *præcepta impoſſibilia*, etiamſi limitata ad vires præſentes cum excluſione auxilij actualis, malè ſonat. Quoad ſecundam particulam, ſi faciat hunc ſenſum: Deeſt quoque gratia, ſcilicet actualis auxilij, quâ ſecundum præſentes vires prædictas tantùm poſſent illa completè implere, propoſitio eſt catholica: propter tamen terminum, *impoſſibilia*, eſt malè ſonans.

ANIMADVERSIO.

Vir ille doctrinâ eximius ſententiam, quâ iuſti dicuntur aliquando præcepta non poſſe completè implere, catholicam fatetur. Cæterùm vocem, impoſſibilia, *benè repudiat; quia ex ſe ſignificat non ſolùm abſentiam potentiæ completæ, ſed omnimodam potentiæ negationem. Quiſquis igitur ſolam potentiam, compleam, & cui nihil deſit, iuſtis deneget abſente efficaci gratiâ, verbis & re cum Conſultore conſentit. Moliniſtas verò, qui potentiam omni ratione completam ſemper iuſtis adeſſe volunt, quomodò ab illius Cenſurâ eximam, prorſus non inuenio.*

XI.

P. VINCENTIVS CANDIDVS, Dominicanus, Magiſter ſacri Palatij.

Die 14. Nouembris 1652.

Sentio prædictam propoſitionem aliquam non mereri cenſuram, ſed eſſe veriſſimam & catholicam; quia ſimilis aſſertio conſpicitur in variis locis Scripturæ ſacræ extare. Tradita etiam inuenitur ſub æquiualentibus terminis à Synodo Tridentina ſeſſ. 6. de Reform. c. 11. ſi attentè verba illa perpendantur. Conſona etiam videtur prædicta propoſitio familiariſſimo modo loquendi aliquorum Theologorum.

ANIMADVERSIO.

Caue putes R. P. Vincentium in errore fuiſſe, quia primam propoſitionem cenſura iudicat immunem; nam & ante Conſtitutionem, & poſt, maximo ſemper honore apud ſummum Pontificem fuit, imò moriens magnam ſanctitatis opinionem Romæ reliquit. Cur igitur abſoluit quod Pontifex damnat? Quia hanc propoſitionem aliter interpretatus eſt quàm ſummus Pontifex. Putauit enim illam in ſenſu gratiæ efficacis accipi poſſe, & ideò catholicam eſſe aſſeruit, conformem Scripturis & Patribus. At contrà ſic illam interpretandam non eſſe iudicauit ſummus Pontifex, cuius iudicio Chriſtianus orbis aſſenſus eſt. Catholicus ergo ſenſus eſt quem defendit P. Candidus, ſed hunc damnatæ propoſitionis verbis exprimere nefas eſt poſt Conſtitutionem, ante Conſtitutionem nefas non erat. Vnde neſcio cur crimini vertatur quibuſdam Doctoribus Pariſienſibus, quòd has propoſitiones in multis aliis ſenſibus iure damnandas, tamen in ſenſu gratiæ efficacis defendi poſſe dixerint ante Conſtitutionem; cùm id Conſultores celeberrimi coram ſummo Pontifice ſine inuidiâ aut formidine tam apertè fecerint.

XII.

P. IOANNES AVGVSTINVS à NATIVITATE (Tartaglia) Carmelita Diſcalceatus.

Cenſeo hanc propoſitionem in aliquo ſenſu minùs proprio poſſe ſuſtineri: in ſenſu intento ab autore, id eſt, Corn. Ianſenio eſſe dignam cenſurâ, vt iam damnatam à ſacrâ Tridentina Synodo; abſolutè vt præſcindit ab hoc vel

illo ſenſu determinatè, offenſiuam aurium fidelium.

ANIMADVERSIO.

SEnſus iſte minùs proprius, ſenſus eſt gratiæ efficacis ad quam reuocari poſſe primam propoſitionem quidam putabant. In hoc ſenſu poſſe ſuſtineri propoſitionem cenſuit Conſultor. Quod autem damnat propoſitionem in ſenſu Ianſenij, magno nos negotio liberaſſet ſi ſimul expreſſiſſet iſtum Ianſenij ſenſum. Nihil enim magis ambiguum; ita variè à ſuis vel aduerſariis vel defenſoribus torquetur. Quia tamen hunc ſenſum indicat à Synodo Tridentinâ antè damnatum; cùm illa Lutheri vtique ſenſum damnauerit, videtur id exiſtimaſſe Conſultor, eundem Lutheri & Ianſenij ſenſum eſſe, quod vehementer pernegant Ianſeniani. Ita Lutheri error primùm conſtituendus: poſt, illud expendetur, an cum illo ſentiat Ianſenius: quæ poſtrema quæſtio facto non iure continetur.

XIII.

P. COELESTINVS BRVNVS, Ordinis S. Auguſtini.

CEnſeo hanc propoſitionem eſſe cenſurandam, provt ſacrum Concilium declarat, vti temerariam, & à ſanctis Patribus anathemate damnatam. Et item quia immediatè oppoſita eſt Scripturæ ſacræ, & ſacro Concilio Tridentino, & aliis Conciliis; & nouiſſimè Bullis ſummorum Pontificum Pij V. Gregorij XIII. & Vrbani VIII Exiſtimo etiam eſſe hæreſi proximam. Poſſunt tamen opponi aliqua præſeruatiua.

ANIMADVERSIO.

PRæſeruatiua illa quæ apponi poſſe cenſet Conſultor, non alia intelligi poſſunt quàm quæ ſenſum efficacis gratiæ à prauis ſenſibus ſegregant: nam & iſtum gratiæ efficacis patronum fuiſſe patebit ex ſequentibus votis.

Quamobrem vt votorum ſummam colligam, damnant propoſitionem in ſenſu vniuerſali (qui Caluinianus eſt) tres Conſultores. In proprio & rigoroſo, vel tanquam hæreſim, vel tanquam hæreſi proximam, quatuor. Abſoluunt in ſenſu potentiæ completæ & proximæ tres. Senſum Ianſenij vnus expreſsè rejicit, vnus expreſsè probat. Et quia propoſitionem omnes, excepto Candido ſacri Palatij Magiſtro, aliquatenus damnant, ex omnium votis confecta Conſtitutio dicenda eſt.

SECVNDA PROPOSITIO.

Interiori gratiæ in ſtatu naturæ lapſæ numquam reſiſtitur.

I.

P. IOANNES AVGVSTINVS à NATIVITATE, Carmelita Diſcalceatus.

Die 18. Nouembris 1652.

HÆc propoſitio in aliquo ſenſu minùs proprio eſt vera, in ſenſu intento à Ianſenio eſt digna cenſurâ, vt repugnans ſacræ Tridentinæ Synodo, & ſacris Scripturis; & ſic eſt hæreſi proxima. Vt præſcindit ab hoc vel illo ſenſu determinatè, offendit aures fidelium.

Digitized by Google

II.

P. COELESTINVS BRVNVS, *Ordinis S. Auguſtini.*

HÆc propoſitio ſi intelligatur de gratiâ efficaci præciſè, vera eſt; ſed quia propriè & iuxta terminos ſuos indefinitè loquitur de omni gratiâ, & quia fautores huius propoſitionis deſtruunt omninò ſufficientem, quod eſt contra omnem Theologiam, SS Patres, & præcipuè D.Auguſtinum, quem ibi falsò patronum aſciſcunt, & contra ſacrum Concilium Tridentinum; ideò eâdem cenſurâ, quâ prima propoſitio, cenſeo qualificandam.

III.

P. SFORSA PALAVICINVS, *Societatis Ieſu.*

HÆc propoſitio ſecundùm ſe recepta mihi videtur immunis ab omni cenſurâ: quatenùs verò profertur à Ianſenio, & infertur tanquam ex præmiſſis, ex eo quod negat in naturâ lapsâ etiam hominibus iuſtificatis vires ſufficientes adimplenda præcepta, quando reipsâ peccant, eſt digna eâdem cenſurâ, quâ notaui primam propoſitionem; non ſecundum ſe, ſed quatenùs conſequentia illius.

ANIMADVERSIO.

NOta à Palauicino ſecundam propoſitionem propterea tantùm damnari, quia ſequitur ex primâ propoſitione. Quare cùm in primâ manifeſtè à ſenſu Ianſenij aberrauerit; patet nec eum in ſecundâ rectè collimaſſe, ſi Ianſenium ferire voluit: quod idem de reliquis propoſitionibus dici poteſt, in quibus ſemper ipſius cenſura ad primam illam referuntur, & ex eâ pendent. Quare ſi in ipſo limine, vt patet, à Ianſenij ſenſu deerrauerit, prorſus ipſum in reliquo curſu non attingit.

IV.

P. MARCVS ANTONIVS CARPINETVS, *Procurator generalis Capucinorum.*

HÆc ſecunda propoſitio vt iacet, ſecundum ſuum ſenſum clarum non ſolùm eſt pernicioſa, temeraria, & malè ſonans; ſed eſt etiam formaliter hæretica, aut hæreſim ſapiens.

V.

P. THOMAS D'ELBENE, *Clericus Regularis.*

Die 20 Nouembris 1651.

HÆc propoſitio ſi intelligatur de gratiâ interiori efficaci, eſt catholica: ſi intelligatur de gratiâ interiori quâcumque, diſtinguo: vel facit ſenſum quoad ipſum formaliter, & eſt catholica; vel facit ſenſum quoad conſenſum qui ſemper ſequatur, ita vt omnis gratia interior ſit efficax, & nulla ſufficiens, in quo ſenſu loquitur Ianſenius; & ſic ſi non formaliter, ſaltem proximè eſt hæretica, & euidenter falſa.

VI.

P. AVGVSTINVS MARIA à CREMONA, *Ordinis Seruorum.*

HÆc propoſitio ſi ſumatur in ſenſu connaturali, eſt hæreſi proxima: ſi in ſenſu particulari, eſto in aliquâ ſententiâ ſit vera & probabilis; in proprio tamen ſenſu & rigoroſo verborum ab autore, id eſt Ianſenio intento, eſt hæretica: ſi in ſenſu indefinito prout iacet, eſt temeraria, malè ſonans, & ſcandaloſa.

VII.

Digitized by Google

VII.

P. LVCAS VVADINGVS, Ordinis ſtrictioris Obſeruantiæ.

HÆc propoſitio cuiuſcumque autoris illa ſit, ſi intelligatur de gratiâ efficaci, ſiue adiuuante, ſiue excitante, eſt vera & catholica; ſi verò de ſufficienti, & quâcunque gratiâ interiori, ſecundum omnem gratiæ latitudinem, eſt temeraria, & hæreſi proxima. VIII.

P. DOMINICVS CAMPANELLA, Ordinis Carmelitarum.

CEnſeo iſtam propoſitionem, ſiue conſideretur prout iacet, ſiue vt explicata ab autore, id eſt Ianſenio, eſſe formaliter hæreticam, tanquam deſtructiuam gratiæ ſufficientis, quæ de fide eſt concedenda.

IX.

P. MODESTVS à FERRARIA, Procur. Gen. Ord. Minor. Conuent.

CEnſeo hanc propoſitionem non ſolùm in ſenſu Ianſenij, ſed etiam in proprio verborum ſenſu eſſe ſaltem hæreſi proximam.

X.

P. RAPHAEL AVERSA, Ordinis Clericorum Minorum.

PRopoſitio hæc ita intellecta, ſeu potiùs correcta: Interiori gratiæ efficaci nunquam reſiſtitur, eſt vera & catholica; ſupplendo tamen in bonâ Theologiâ, non ſolùm (iuxta Ianſenium) in ſtatu naturæ lapſæ, ſed nec in ſtatu naturæ integræ, nec in ſtatu viæ Angelorum; at accepta vt ſonat vniuerſaliter, quòd nulli prorſus gratiæ reſiſtatur, ſi procederet ex ſuppoſitione, quòd gratia deſit peccatoribus, eò quòd non eſſet illis neceſſaria, ſaperet hæreſim Pelagianã. Procedente autem ex ſuppoſitione quòd gratia ſit quidem neceſſaria, ſed denegetur à Deo, vt non poſſit homo ſeruare mandata, quo pacto propriè & in rigore eſt de mente Ianſenij, ſic coincidit cum primâ propoſitione, ac propterea participat cum illâ eandem cenſuram. XI.

P. VINCENT. DE PRETIS, Dominicanus Commiſſ. gener. S. Officij.

HÆc propoſitio non eſt qualificabilis; quia gratia interior Auguſtiniana propugnata contra Pelagianos, eſt ſolùm gratia efficax; ac proinde apud Auguſtinum conuertuntur gratia interior, & gratia efficax. Dicere hanc propoſitionem eſſe qualificabilem, quia tollit gratiam ſufficientem, omnibus modis eſt qualificare ipſiſſimam doctrinam D. Auguſtini in ſuis operibus vltimis, & omnium Thomiſtarum. XII.

P. PHILIPPVS VICECOMES, Generalis Auguſtinianorum.

Die 27. Nouembris 1652.

GRatiæ interiori, hoc eſt efficaci, quæ propriè interior dicitur, nunquam reſiſtitur. Propoſitio vera & catholica.

XIII.

P. VINCENTIVS CANDIDVS, Dominicanus, Magiſter ſacri Palatij.

CEnſeo hanc propoſitionem nullam mereri cenſuram, imò eſſe catholicam & veram. Nomine enim *interioris gratiæ* in hac propoſitione verè & propriè debet intelligi de gratiâ efficaci. Etenim analoga ſtare pro famoſiori ſignificatu, nedum humanæ Philoſophiæ, verùm etiam ſacrarum litterarum mori & conſuetudini eſt conſentaneum. Vlteriùs ſi ly *reſiſtere* accipiatur largè & communiter, quamuis homo poſſit reſiſtere ſi velit in ſenſu diuiſo, nunquam tamen in ſenſu compoſito diſſentiet. In tali ſenſu eſt catholica & vera. Similiter ſi ly *reſiſtere* intelligatur ſtrictè, nunquam reſiſtet etiam loquendo in ſenſu diuiſo.

ANIMADVERSIO GENERALIS
in vota Conſultorum ſuper ſecundâ Propoſitione.

SEcundam propoſitionem de gratiâ efficaci intellectam, ſeptem, vt videre eſt, Conſultores abſoluunt, imò potiùs nouem. Nam ſenſus ille in quo illam veram eſſe aiunt Auguſtinus à Natiuitate, & Palauicinus, ſenſum eſſe gratiæ efficacis manifeſtum eſt. Cæteri gratiam efficacem ne vellicant quidem. Qui Ianſenium defendere voluerit, non leue ex Vvadingi voto argumentum eliciet, vt probet nunquam mandatum eſſe Conſultoribus vt ſenſum Ianſenij excuterent. Incredibile enim eſt Conſultorem de ſenſu Ianſenij interrogatum à ſummo Pontifice, ſic ipſi reſpondere auſum eſſe: Hæc propoſitio cuiuſcunque autoris illa ſit.

Quid autem id vnum in Ianſenio reprehendunt Conſultores, quod gratiam ſufficientem prorsùs aboleuerit, nullamque eſſe voluerit gratiam cui diſſentiatur: hoc vehementer labefactant hodierni Ianſenij defenſores, cùm ſe gratiam ſufficientem Thomiſtico ſenſu reipsâ admittere, eidémque verè reſiſti, verè ab eâ diſſentiri profitentur. Quo ſemel poſito nulla ſuper hâc propoſitione lis eſt ipſos inter & Conſultores. Verùm iſtam litem dirimendam Ianſeni..nis relinquamus: nobis illius partes fouere nihil neceſſe eſt. Hoc vnum dico, ſufficientẽ illam gratiã, quam plerique Conſultores admittunt, non eſſe Molinianam, vt patet quia iidem gratiã per ſe efficacẽ ſimul admittunt, quam Moliniana prorſus abigit.

TERTIA PROPOSITIO.

Ad merendum & demerendum in ſtatu naturæ lapſæ, non requiritur in homine libertas à neceſſitate, ſed ſufficit libertas à coactione.

I.

P. IOAN. AVG. à NATIVITATE, Carmelita Diſcalc.

Die 17. Nouembris 1652.

HÆc propoſitio in aliquo caſu particulari non eſt digna aliquâ cenſurâ: prout à Ianſenio aſſeritur, repugnat Scripturæ, & Concilio Trid. & ſucceſſiuè eſt hæretica.

II.

P. COELESTINVS BRVNVS, Ordinis S. Auguſtini.

CEnſeo hanc propoſitionem eſſe temerariam, & formaliter hæreticam.

III.

Pater SFORSA PALAVICINVS, Societatis Ieſu.

HÆc propoſitio ſecundum ſe, & intellecta de libertate includente ſufficientem deliberationem, & indifferenriam iudicij, vt intelligunt eius autores, puto non mereri vllam cenſuram: provt verò habetur in Ianſenio, quòd ſcilicet omnes, etiam iuſti qui peccant mortaliter, in naturâ lapsâ careant libertate indifferentiæ, & neceſſariò talirer peccent, puto eſſe dignam eâdem cenſurâ quâ affeci primam propoſitionem.

ANIMADVERSIO.

NOtatu dignum in hoc voto ſententiam Thomiſticam de indifferentiâ iudicij circa media, quæ non impedit quominùs voluntas efficaciter à Deo prædeterminetur, expreſsè ab hoc Molinæ diſcipulo, ſed moderatiſſimo ab omni cenſura eximi. Autores enim illi, à quibus eam aſſeri dicit, non alij ſunt quàm Thomiſtæ. Quod autem addit ex Ianſenio: Omnes qui peccant mortaliter, neceſſariò talirer peccare, *id vulgò negant Ianſeniani, qui ſe in peccatoribus indifferentiam contradictionis admittere dictitant, nec quicquam omninò à vulgari Thomiſtarum doctrinâ hac in parte differre.*

IV.

P. MARCVS ANTONIVS CARPINETVS, Procur. gener. Capucin.

PRopoſitio hæc, ſi accipiatur meritum & demeritum latè, nullâ digna eſt cenſurâ. Similiter ſi propoſitio intelligatur non ſolùm de poſſibilitate in ordine ad Deum, ſed etiam de facto, ex ſpeciali priuilegio quo ad meritum, & ex aliquâ causâ ſpeciali quoad demeritum, nullâ eſt dignâ cenſurâ. Accipiendo verò propoſitionem vt iacet, & ſecundum ſenſum quem regulariter importat, & in ſenſu ab autore, hoc eſt, Ianſenio intento, eſt non ſolùm malè ſonans, ſed etiam abſolutè hæretica.

V.

P. THOMAS D'ELBENE, Clericus Regularis.

CEnſeo tertiam propoſitionem hanc ſimpliciter, eſſe formaliter hæreticam.

VI.

P. AVGVSTINVS MARIA à CREMONA, Ordinis Seruorum.

HÆc propoſitio in proprio & rigoroſo ſenſu, maximè à Ianſenio intento, eſt formaliter hæretica.

VII.

P. LVCAS VVADINGVS, Ordinis ſtrictioris Obſeruantiæ.

CEnſeo propter multitudinem & autoritatem grauiſſimorum virorum, qui doctrinam omnem, à quâ pendet propoſitio, defendunt, propoſitionem probabilem & nullâ dignam cenſurâ Theologicâ.

VIII.

P. DOMINICVS CAMPANELLA, Ordinis Carmelitarum.

CEnſeo iſtam propoſitionem in ſenſu ab autoribus explicato eſſe formaliſſimè hæreticam, tanquam deſtruentem libertatem, & conſequenter rationem meriti & demeriti in noſtris actionibus.

IX.

P. MODESTVS à FERRARIA, Proc. gen. Ord. Minor. Conuentualiũ.

CEnſeo hanc propoſitionem ſecundum proprium ſenſum verborum, & ſecundum ſe abſolutè conſideratam, eſſe ſaltem erroneam in fide.

X.

P. RAPHAEL AVERSA, Ordinis Clericorum Minorum.

CEnſeo propoſitionem hanc non ſolum eſſe damnatam à ſummis Pontificibus contra Michaëlem Baïum, & contra Ianſenium; ſed eſſe formaliter hæreticam, damnatam à D. Thoma, & ab aliis ſummis Pontificibus & Conciliis, & eſſe formaliter hæreſim Caluini & Lutheri, damnatam in Concilio Trid. Quod ſi coarctaretur ad aliquem caſum particularẽ, adhuc declinat in partem hæreſis.

XI.

P. VINCENT. DE PRETIS, Dominic. Commiſſ. gener. S. Officij.

HÆc propoſitio intellecta de libertate à coactione, excludente libertatem indifferentiæ deſtruentem efficaciam gratiæ poſitam à D. Auguſtino, eſt catholica, & non eſt qualificabilis; intellecta autem de libertate à coactione excludente indifferentiam compatientem ſecum efficaciam diuinę gratiæ Auguſtinianæ, eſt qualificabilis, & eſt erronea, & etiam maiori cenſurâ digna.

XII.

P. PHILIPPVS VICECOMES, Generalis Auguſtinianorum.

Die 11. Decembris 1651.

PRopoſitio quoad meritum eſt vera & catholica; quoad demeritum reſpectu peccatorum quæ ſunt pœna peccati, de quibus dicitur, *De neceſſitatibus meis eripe me Domine*, non eſt qualificabilis.

Digitized by Google

XIII.

P. VINCENTIVS CANDIDVS, Dominican. Magiſt. ſacri Palatij.

HÆc propoſitio cùm non ſolùm à pluribus Doctoribus Scholaſticis,ſed etiam à multis ſanctis Patribus & Doctoribus Eccleſiæ, præſertim à D. Auguſtino, & D. Thomâ reperiatur aſſerta, neceſſe eſt dicere eam in ſenſu catholico defendi poſſe, ne dicamus ipſos propoſitiones temerarias aut hæreticas ſcripſiſſe. In re enim dubiâ & probabili interpretatio illa præferenda, vnde ius tertij non læditur. Sentio igitur propoſitionem aſſertam nullam mereri cenſuram,imò eſſe veram & catholicam.

ANIMADVERSIO GENERALIS
in vota Conſultorum ſuper tertiâ propoſitione.

VAldè hìc nos turbant Conſultores; quia ſenſum Ianſenij ſæpe damnant, nunquam exprimunt. Quod tamen ex illorum votis conijci licet, ſic illum vtique acceperunt, quaſi omnem prorſus indifferentiam etiam eam quæ cum gratiâ efficaci cohæret; etiam indifferentiam iudicij, & electionis mediorum funditus ſuſtulerit, & meram neceſſitatem inuexerit: quo ſenſu qui certè vt aiunt rigoroſus & proprius eſt, illam etiam repudiant omnes tum Thomiſtæ tum Ianſeniſtæ, qui hunc ſenſum Ianſenio falsò tribui pugnant. At quia præter illas indifferentias iudicij & electionis quas omnes admittunt, eſt alia quædam notiſſima, nempe Moliniana, illa ſcilicet quæ ſemper in vtramque partem ſic expedita eſt, vt nihil ipſi deſit quominus ſe vel in bonum vel in malum conuertat; hanc vtiq; nullomodò adſtruunt Conſultores, vt pote gratiæ efficaci capitaliter auerſam. Imò quatuor ex ipſis dignitate longè præcipui, eruditione non poſtremi, propoſitionem ipſam à cenſurâ liberant, quatenùs excludit hoc Molinianæ ſcholæ figmentum; nec tamen cum cæteris Conſultoribus pugnant, niſi quod illam aliter quàm ipſi interpretantur. Hi propoſitionem rectè damnãt; quia in proprio ſenſu deſtruit omnem indifferentiam illi mitius de eâ ſentiunt, quia ſolam Molinianam impugnare videri potuit, quod non modo non vetat fides, ſed etiam iubet. Ergo qui cæteras indifferentias admittit exceptâ Molinianâ, cum omnibus Conſultoribus reipsâ conſentit.

QVARTA PROPOSITIO.

Semipelagiani admittebant præuenientis gratiæ interioris neceſſitatem ad ſingulos actus, etiam ad initium fidei; & in hoc erant hæretici, quòd vellent eam gratiam eſſe talem, cui poſſet humana voluntas reſiſtere vel obtemperare.

I.

P. IOAN. AVGVSTINVS à NATIVITATE, Carmelit. Diſcalc.

Die 11. Decembris 1651.

HÆc quarta propoſitio vt iacet eſt hæretica: vt aſſeritur à Ianſenio contra quoſdam Doctores catholicos, meretur cenſuram propter acerbitatem: vt eſt antecedens ex quo ipſe infert conſequentiam de gratiâ victrice & medicinali, eſt etiam hæretica.

ANIMADVERSIO.

NOnnihil ille gratiam efficacem videtur impetere, ſed in ſpeciem tantùm: non enim credibile eſt aliquem ex illo ordine, qui ſpeciali decreto prædeterminationem phyſicam docere & defendere tenetur, quæ vtique gratia victrix & medicinalis eſt, aliquid contra Ordinis ſui doctrinam auſum eſſe. Quid igitur ſenſerit breuiter indicabo. Sunt quidam, ſed ij perpauci, qui cùm prædeterminationem phyſicam defendant, tamen illam

à victrici delectatione à Ianſenio aſſertâ in eo ſejungunt, quòd prædeterminatio phyſica relinquat adhuc voluntatem indifferentem in ſenſu diuiſo & etiam compoſito, componendo ſcilicet potentiam cum actu oppoſito. At verò, inquiunt, delectatio victrix omnimodam neceſſitatem affert ex Ianſenio, nec vllam relinquit indifferentiam. Sic videtur ſenſiſſe iſte Conſultor, itémque Raphaël Auerſa in ſuo ſuffragio. At in hoc valde repugnantes habebunt Ianſenij defenſores. qui hanc meram eſſe cauillationem à ſuo & Ianſenij ſenſu alieniſſimam clamitant, nec vllam à ſe neceſſitatem gratiæ tribui, niſi quam Thomiſtæ infallibilitatis vocant; nullam indifferentiam repudiari niſi Molinianam. Ita hîc etiam de ſenſu Ianſenij ab iſtis Conſultoribus diſſident, at in ipſis dogmatis cum Conſultoribus congruunt.

II.

P. COELESTINVS BRVNVS, Ordinis S. Auguſtini.

Die 16. Decembris 1651.

HAnc propoſitionem ſecundum hiſtoriam euidenter patet eſſe falſam: quantùm verò ad id quod aſſerit in ſecundâ parte, præter cenſuram tertiæ propoſitionis, quia ex eâ infertur neceſſariò omnes catholicos hæreticos eſſe, dico eſſe temerariam, blaſphemam, & ad minus virtualiter hæreticam, & forſan etiam formaliter.

III.

P. SFORSA PALAVICINVS, Societatis Ieſu.

PVto hanc propoſitionem eſſe falſam & temerariam propter acerbitatē cenſuræ quæ notat ſententiam probabilem, & vti talem ab Eccleſiâ admiſſam. Præſcindendo autem à cenſurâ huius ſententiæ probabilis, propoſitio ipſa in ſe, & provt prolata à Ianſenio, mihi videtur immunis ab omni cenſurâ Theologicâ.

IV.

P. MARCVS ANTON. CARPINETVS, Procurat. gener. Capucin.

PRima pars propoſitionis in quantum continet factum ſiue hiſtoriam, non eſt digna Cenſurâ, neque eſt etiam euidenter falſa. Secunda pars propoſitionis accepta indefinitè provt ſonat & poteſt extendi tam ad gratiam efficacem, quàm ſufficientem, eſt non ſolùm temeraria & erronea, ſed etiam formaliter hæretica. Provt reſtringitur ad gratiam efficacem, in quo ſenſu viſus eſt Ianſenius proferre, non eſt digna aliquâ cenſurâ Theologicâ, niſi in quantum nimis rigoroſè cenſurat aientes, eiuſmodi gratiæ poſſe reſiſti & obtemperari: quæ cùm ſit doctrina probabilis, non meretur notam hæreſis.

V.

P. THOMAS D'ELBENE Clericus Regularis.

ISta propoſitio, quicquid ſit de primâ parte, in quâ eſt quæſtio de facto & mera hiſtoria; tamen quoad ſecundam partem provt intelligitur à Ianſenio, eſt formaliter hæretica.

VI.

P. AVGVSTINVS MARIA à CREMONA, Ordinis Seruorum.

CIrca hanc quartam propoſitionem ſum in voto, quoad primam partem eſſe falſam. Quoad ſecundam, licet in aliquo ſenſu poſſet probabiliter ſuſtineri, in proprio tamen & rigoroſo ſenſu verborum à Ianſenio intento, cum annexis & connexis ſub quibus porrigitur ab eodem, cui non poteſt adaptari ſenſus probabilis quem poteſt habere, propoſitionem eſſe formaliter hæreticam.

VII.

P. LVCAS VVADINGVS, Ordinis ſtrictioris Obſeruantiæ.

CEnſeo propoſitionem hanc fuiſſe malè conceptam, & autorem (quiſquis ille fuerit) in primâ parte circa dogmata Semipelagianorum, & in ſecundâ circa mentem Ianſenij fuiſſe planè deceptum. Cæterùm in libro Ianſenij cenſeo

ſcandaloſum eſſe, & temerarium nimis vehementem illum modum propugnãdi ſententiam propriam, & impugnandi alienas, præſertim Patrum Ieſuitarum.

VIII.

P. DOMINICVS CAMPANELLA, Ordinis Carmelit.

CEnſeo hanc quartam propoſitionem quoad primam partem, tanquam punctum pertinens ad hiſtoriam, non cadere ſub cenſurâ Theologicâ. Quoad ſecundam, & falsò imponi Semipelagianis tanquam errorem, & eſſe formaliter hæreticam, in quantùm ſententiam catholicam antiquiſſimam, vtpote à multis ſæculis, ipſo Caluino fatente, traditam in Eccleſiâ Dei, & à cunctis fidelibus ſine vllâ contradictione & diſcrepantiâ creditam, dicit hæreticam.

IX.

P. MODESTVS à FERRARIA, Procur. gener. Ord. Minor. Conuent.

DIco huius propoſitionis primam partem eſſe falſam, alteram eſſe ſaltem hæreſi proximam.

X.

P. RAPHAEL AVERSA, Ordinis Clericor. Minorum.

Die 23. Decembris 1652.

PRopoſitio hæc eſt tota falſa & pernicioſa contra fidem hiſtoriæ: ſed ſpecialiter ſecunda pars redundat in maximam contumeliam Eccleſiæ Catholicæ profitentis dari talem gratiam cui poſſit humana voluntas reſiſtere vel obtemperare, & ipſa in ſe eſt hæretica contra definitionem Concilij Tridentini. Quod ſi quarta propoſitio ita corrigatur: Gratiæ efficaci humanam voluntatem non poſſe reſiſtere, adhuc eo modo quo ponitur à Ianſenio videtur hæretica; ſed explicando gratiam efficacem eo modo quo apud alterutram ſcholam intelligitur, in ſenſu compoſito vel ſub ſimilibus terminis, ſic contineret ſanã doctrinam.

XI.

P. VINCENT. DE PRETIS, Dominican. Commiſſ. gener. S. Officij.

HÆc propoſitio quia imponit notam hæreticorum Semipelagianis, ex eo quod affirmarent gratiam ab ipſis poſitam eſſe talem, cui voluntas poſſit obſiſtere vel obtemperare, per taleitatem deſtruentem efficaciam gratiæ D. Auguſtini, & approbantem inefficacitatem gratiæ aſſertam à Semipelagianis, impugnatam à D. Auguſtino, eſt immunis ab omni cenſurâ.

XII.

P. PHILIPPVS VICECOMES, Generalis Auguſtinian.

SI propoſitio iſta intelligitur, quod ſolùm admitteret talem gratiam cui poſſet humana voluntas reſiſtere vel obtemperare, cum excluſione omnis gratiæ efficacis, & ſecundùm propoſitum, ſic vtique erant hæretici Semipelagiani: ſi verò ita intelligitur, vt ita vellent eam gratiam eſſe talem cui poſſet humana voluntas reſiſtere vel obtemperare, vt tamen præter illam admitterent gratiam efficacem & ſecundùm propoſitum, ſic non erant hæretici, ſicut non ſunt doctiſſimi viri qui vtramque gratiam admittunt.

XIII.

P. VINCENTIVS CANDIDVS, Dominic. Magiſt. ſacri Palatij.

QVoad primam partem propoſitionis quartæ, cenſeo non mereri aliquam cenſuram; vt ex multis relatis, præſertim ex teſtimonio D. Auguſtini de Prædeſt. cap. 1. Quoad ſecundam partem, in hoc erant hæretici, quod ſenſum Pelagianorum proprium, quarenus excludebant gratiam verè efficacem quam ſtatuit D. Auguſtinus in ſuis operibus, falſa eſt: ſi autem ly *reſiſtere* accipiatur in proprio ſignificatu, non videtur cenſuranda ſecunda pars propoſitionis,

ANIMADVERSIO GENERALIS
in vota Conſultorum ſuper quarta Propoſitione.

PRopoſitionem iſtam, vt palam eſt, ſex Conſultores innoxiam pronunciant: cæteri propterea damnant, quia erroris accuſare videtur Catholicam doctrinam contra Caluinum definitam, ſcilicet gratiæ reſiſti vel obtemperari poſſe. An igitur ſex ex illo numero hæretici fuerunt, & ſeptem catholici? An fides ab hæreſi non niſi vno Conſultoris calculo diſſidet? Neutiquam omnes idem reipſa ſenſerunt: ſed vt in aliis propoſitionibus, ſic etiam in illâ de ſenſu eius non conueniunt.

Senſum Ianſenij hic expreſſ: Ieſuita Palauicinus, Carpinetus, Vvadingus à cenſurâ eximunt: imò poſtremus ille autorem illarum propoſitionum in Ianſenij mente planè deceptum coram ſummo Pontifice prædicat, verè ne an falsò, nihil ad me. Interim obiter noto hanc de Ianſenij ſenſu controuerſiam inter ipſos Conſultores viguiſſe, nec demum poſt Conſtitutionem natam eſſe, vt quidam fabulantur, quam vtinam ex profeſſo & non obiter tantùm agitaſſent: tantas enim fortaſſe lites nobis non reliquiſſent.

Rectiſſimè autem Generalis Auguſtinianorum, itemque Commiſſarius S. Officij in eo collocant Semipelagianorum errorem, quod gratiæ efficacis neceſſitatem ad initium fidei deſtruerent, quod aduerſus Moliniſtas idipſum ſentientes ſemper tenuit, & etiam nunc tenet omnis ſchola Thomiſtica, omneſque graues Theologi.

QVINTA PROPOSITIO.

Semipelagianum eſt dicere, Chriſtum pro omnibus omnino hominibus mortuum fuiſſe, & ſanguinem fudiſſe.

I.

P. IOAN. AVGVSTINVS à NATIVITATE, Carmelita Diſcalc.

Die 31 Decembris 1652.

HÆc propoſitio, vt iacet, non eſt catholica; ſi exponatur quoad auxilia ſufficientia præparata omnibus hominibus ex meritis Chriſti, meretur cenſuram propter acerbitatem. Vt eſt connexa cum propoſitione Ianſenij, quod Chriſtus ſit mortuus ſolùm pro prædeſtinatis, & illis ſolis præparauerit auxilia ſufficientia ad perſeuerandum, meretur eandem cenſuram ac prima propoſitio.

II.

P. COELESTINVS BRVNVS, Ordinis S. Auguſtini.

EXiſtimo hanc propoſitionem tanquam omnibus horrendam & impiam, & tanquam animam reliquarum propoſitionum, & quia habet etiam affinitatem cum multis propoſitionibus damnatis Baij, prorſus temerariam, & plus reliquis hæreticam.

III.

P. SFORSA PALAVICINVS, Societatis Ieſu.

CEnſeo iſtam propoſitionem ſecundum ſe eſſe catholicam, & non dignam cenſurâ, niſi propter cenſuram annexam propoſitionis. Propter eiuſmodi cenſuram quâ damnat propoſitionem admiſſam à multis Scholaſticis, & ſimpliciter prolatam in Tridentino, cenſeo eſſe temerariam & male ſonantem; prout profertur à Ianſenio, cenſeo mereri eandem cenſuram quâ notaui primam propoſitionem.

IV.

P. MARCVS ANTONIVS CARPINETVS, Procur. gener. Capucin.

Die 12. Ianuarij 1653.

HÆc propoſitio vt iacet, Chriſtus non eſt mortuus pro omnibus omninò hominibus, & pro omnibus omnino hominibus ſanguinem non fudit, ſine alio

addito explicante, eſt malè ſonans, pias aures offendens, & ſi non formaliter hęretica, ſaltem hæreſi proxima. Eadem propoſitio reſtricta hoc modo: Chriſtus non eſt mortuus pro pręſcitis, adhuc eſt formaliter hęretica, ſic ſimpliciter & ſine aliâ explicatione propoſita. Eadē propoſitio reſtricta hoc modo: Chriſtus non eſt mortuus pro omnib' omnino hominibus; quia non eſt mortuus pro infidelibus, adhuc eſt hęretica. Eadē propoſitio reſtricta hoc modo: Chriſtus non eſt mortuus pro omnibus omninò hominibus, quia non eſt mortuus pro paruulis, adhuc eſt hæretica, ſimpliciter & ſine aliquâ declaratione prolata. Eadem propoſitio etiam declarata hoc modo: Chriſtus non eſt mortuus pro omnibus, quia non omnibus contulit beneficium ſuæ paſſionis, ſed ſolùm prædeſtinatis, adhuc eſt hæretica. In vno verò ſenſu ſolo erit catholica, ſi dicatur: Chriſtus nō eſt mortuus pro omnibus, quia non omnibus contulit beneficium ſalutis ſiue beatitudinis æternæ.

V.

P. THOMAS D'ELBENE, Clericus Regularis.

DIco: Vel quinta iſta propoſitio facit ſenſum, quòd Chriſtus non ſit mortuus pro omnibus efficaciter, & non eſt digna cenſurâ, ſed catholica: vel facit ſenſum quòd non ſit mortuus pro omnibus æqualiter, ita vt diſcretio ſit ex nobis, non autem ex gratiâ; & eſt etiam catholica: vel facit ſenſum quòd non ſit mortuus pro quibuſdam, vt pro infantulis qui moriuntur ſine baptiſmo, pro paganis, & quibuſdam chriſtianis induratis; & eſt erronea & temeraria; ſaltem prout vocat opinionem oppoſitam, errorem Semipelagianorum: vel facit ſenſum quòd ſit mortuus pro prædeſtinatis tantùm, & pro nullis aliis etiam iuſtificatis, vti per baptiſmum &c. & in hoc ſenſu, qui verè eſt Ianſenij, eſt hęretica.

VI.

P. AVGVSTINVS MARIA à CREMONA, Ordinis Seruorum.

SVm in voto, propoſitionem hanc ratione Cenſuræ eſſe malè ſonantem & temerariam: ſecundum ſe eſſe ſcandaloſam: in ſenſu autoris, nempe Ianſenij, quatenùs excludit à beneficio æterno mortis Chriſti infideles & paruulos, eſſe parum probabilem, & nihil piam: quatenus excludit aliquos ex iuſtificatis, eſſe erroneam & formaliter hæreticam.

ANIMADVERSIO.

H*Æreo fateor quomodò hîc duos iſtos Conſultores excuſem, quòd eam Ianſenio ſententiam tribuant, Chriſtum ita pro ſolis prædeſtinatis mortuum eſſe, vt pro nullis aliis mortuus ſit etiam iuſtificatis per baptiſmum. Hoc enim conſtat à ſenſu Ianſenij verbiſque disjunctiſſimum eſſe, cùm pro omnibus iuſtificatis, etiam reprobis Chriſtum eſſe mortuum profiteatur. Non video igitur quid dici poſſit, niſi Conſultores iſtos indiligentiùs ſenſum Ianſenij excuſſiſſe; quia ſummus Pontifex propoſitiones expendi iuſſerat* in abſtracto, & vt præſcindunt ab omni proferente, *vt ait Vincentius de Pretis S Officij Commiſſarius in ſuo ſuffragio. Quamobrem illi ſummi Pontificis iuſſu, propoſitionibus in abſtracto ſpectandis intenti, de Ianſenio audita potius quam viſa retulere, aliter procul dubio locuturi, ſi Ianſenium ſuis oculis inſpexiſſent.*

VII.

P. LVCAS VVADINGVS, Ordinis ſtrictioris Obſeruantiæ.

Die 15. Ianuarij 1653

ISta propoſitio quinta cum illâ notâ ſiue cenſurâ Semipelagiani erroris, nullibi legitur apud Ianſenium. Explicatio autem quam adhibuit locis ſacræ Scripturæ de morte Chriſti pro ſolis fidelibus, præſertim pro prædeſtinatis, ſana eſt & catholica, vtpote conformis eidem ſacræ Scripturæ, & quæ expreſsè habetur apud Auguſtinū, & alios SS. Patres, & alios grauiſſimos Doctores.

VIII.

Digitized by Google

VIII.

P. DOMINICVS CAMPANELLA, Ordinis Carmelit.

DIco propoſitionem iſtam fuiſſe primò euomitam ex Caluino: ſecundò Semipelagianos non etraſſe in hoc puncto,ſed rectè & catholicè ſenſiſſe: tertiò eſſe formaliter hæreticam, tanquam repugnantem apertiſſimis & toties repetitis teſtimoniis Apoſtolicis, necnon ſacris Conciliis, & ſanctis Patribus contradicentem;& propriè omnipotenti Deo, cuius natura bonitas; & copioſiſſimæ Chriſti redemptioni, cuius modica ſanguinis gutta pro totius mundi redemptione ſuffeciſſet, vt teſtatur Clemens VI. in Extrauagante *Vnigenitus, de pœnitentia*, eſſe valde iniurioſam.

IX.

P. MODESTVS à FERRARIA, Procur. gener. Ord. Minor. Conuent.

CVm hæc propoſitio, Chriſtus pro omnibus omninò hominibus mortuus eſt, ſit de fide, ex Scripturis,Concilio Trid. & SS.Patribus, hæc quinta propoſitio eſt omninò hæretica.

X.

P. RAPHAEL AVERSA, Ordinis Clericorum Minorum.

Die 20 Ianuarij 1653.

HÆc propoſitio in modo loquendi propriè & rigoroſè ſumpta eſt blaſphema, contumelioſa, contraria S.Scripturæ, & Concilio Tridentino; in ſenſu verò Ianſenij partim ex profeſſo *lib.3. de Gratia Saluatoris cap. vltimo*, reducitur ad primas tres propoſitiones; quare eandem cum illis cenſuram meretur.

XI.

P. VINCENTIVS DE PRETIS, Dominic. Commiſſ. gener. S. Officij.

HÆc propoſitio per hoc quod afficitur notâ erroris ſubit cenſuram quam meretur, & proinde eſt immunis ab omni cenſurâ.

ANIMADVERSIO.

M*Ens Conſultoris eſt, rectè Semipelagiani erroris notâ affici hanc propoſitionem:* Chriſtus pro omnib⁹ mortuus eſt, *intellectã Moliniſtico ſenſu, videlicet quòd Chriſtus omnibus promeruerit gratiam quandam Molinianam, quam alij accipiunt, alij reſpuunt pro ſolo nutu voluntatis, adeòque immunem iudicat à Cenſurâ quintam propoſitionem, quatenus Molinæ ſententiam damnat.*

XII.

P. PHILIPPVS VICECOMES, Generalis Auguſtinianorum.

VOtum eſt. Hæc propoſitio ex D.Proſpero & Hilario in terminis eſt à Semipelagianis aſſerta tanquam contraria ſententiæ S.Patris Auguſtini. An verò ab illis vel ab illis ſimpliciter aſſeratur, vel tanquam illorum error habenda ſit,dico ſecundùm ſenſum intentum à Semipelagianis, iſta propoſitio eſt falſa, quatenus nimirum exiſtimant Chriſtum Dominum ęqualiter ac indifferenter quâcumque lege Deeſt hic aliquid. ſeclusâ omni gratiâ efficaci, & ſecundum propoſitum de quo loquitur Apoſtolus, & explicat Auguſtinus.

ANIMADVERSIO.

E*T hic Conſultor* propoſitionem *vocat, non totum iſtud complexum*, Semipelagianum eſt dicere, &c. *ſed hanc ſolam partem vltimam*, Chriſtus pro omnibus omnino hominibus mortuus eſt: *quam falſam dicit*, ſecundùm ſenſum à Semipelagianis intentum, *quem eundem eſſe manifeſtè vult ac ſenſum Moliniſtarum.*

XIII.

P. VINCENTIVS CANDIDVS, Dominican. Magiſt. ſacri Palatij.

CEnſeo quintam propoſitioné prædictam nullam mereri cenſuram, & ſuſtineri poſſe vt probabilem,& ſine dubio veram. Semipelagianorum enim error fuit,

vt omnibus pro comperto eſt, ita Chriſtum Dominum eſſe omnium Redemptorem, & pro omnibus mortuum exiſtimarunt, vt penes liberum arbitrium omnium hominum eſſet tale Redemptoris beneficium acceptare ſeu repudiare, etiam proximâ & immediatâ, &, vt aiunt Theologi, cum actu conjunctâ potentiâ: quo errore manifeſtè humano arbitrio partes primas, gratiæ verò ſecundas tribuebant, contra Magiſtrum gentium Paulum *ad Corinth. cap.* 4. ac ipſius electionis profundiſſima myſteria relegabant, quo conſequenter veram Chriſti Domini redemptionem de medio tollebant, vt talis redemptionis participes eſſe homines ex liberi arbitrij viribus operantes autumarent.

ANIMADVERSIO GENERALIS
in vota Conſultorum ſuper quinta propoſitione.

IN hac quinta propoſitione ſimiliter ſe gerunt Conſultores atque in cæteris. Quidam ex illis de ſenſu Ianſenij pro libito loquuntur. Contra Vvadingus nullibi legi apud Ianſenium *iſtam propoſitionem aſſerit. Ipſam propoſitionem quidam defendunt, quidam damnant, in eius intelligentiâ diſſentientes in ipſis dogmatis aut nihil, aut parum. Siquidem inter omnes gratiæ efficacis patronos, aut certè non impugnatores, quales illi fuerunt, ſententias ſequentes orthodoxas eſſe conuenit.*

1 Chriſtum ſolis prædeſtinatis ea beneficia morte ſuâ promeruiſſe quibus certiſſimè liberantur quicunque liberantur.

2 Nulli reprobo datum eſſe aut promeritum per mortem Chriſti efficax & gratuitum perſeuerantiæ donum, ſine quo nemo vnquam ſaluus erit.

3 Gratias omnes quas iuſtificati reprobi recipiunt, ipſis ex meritis Chriſti conferri. & quia iuſtificati omnes habent gratias Thomiſtico ſenſu ſufficientes, modò actuales, modò habituales, etiam pro illis promerendis Chriſtum eſſe mortuum.

4. Mortem Chriſti eſſe ſufficientem pro totius mundi ſalute.

5. Chriſtum humanâ, vel diuinâ etiam, ſed antecedente voluntate omnium hominum ſalutem optaſſe.

6 Abſolutâ voluntate & efficaci ſolis prædeſtinatis æternam beatitudinem optaſſe, petiiſſe promeruiſſe.

Hæc ferè inter Thomiſtas conſtant, nec vllum ex iſtis capitibus conuellunt Conſultores, multa etiam expreſſè probant. Sunt autem quædam in noſtra ſcholâ controuerſa, v.g. an omnes infideles & obdurati habeant gratias ſufficientes: hæc non attingunt Conſultores.

Si quæras quem ſenſum Ianſenio tribuant qui ipſi videntur aduerſi; Reſpondeo hunc eſſe, vt ex ipſo pro ſolis prædeſtinatis Chriſtus mortuus ſit. & nullo modo pro reprobis; ex quo conſequens aiunt eſſe, nulli ne iuſto quidem adeſſe ſufficientia media ad ſalutem. Talem non eſſe Ianſenij ſenſum multi contendunt: iure an iniuriâ, grandis quæſtio; at mei nec inſtituti, nec ſtomachi. Omnino enim non pertineat de vnius hominis ſententia litigare prorſus non intelligo. Erret, an rectè ſentiat Ianſenius, nihil ad me: imò nihil ad fidem, nihil ad Eccleſiam. dummodo de ipſis dogmatis conſtet. De ipſis propoſitionibus inter ſe Conſultores diſſenſerunt; quantò id durius? Integra tamen omnium fides; quia verborum potiùs iſta, quàm rerum diſſenſio fuit. Poteſt idem in Ianſenij ſenſu accidere, quem variè acceptum probare illi poſſunt, illi improbare nihil inter ſe in ipſis dogmatis diſcrepantes. An ita ſit, videant quorum id intereſt. Ego verò doctis illis viris, qui defenſi Ianſenij inuidiâ laborant, libenter hanc conditionem tulerim, quam ſimili in cauſa Origeniſtis infenſiſſimus illorum hoſtis Hieronymus tulit; aut deſerant Ianſenium, aut doceant illius mentem à proprio ſenſu propoſitionum penitus alienam. & in his 5 capitulis noſtræ ſchola penitus conſentientem, in quâ certiſſimum ipſis ad vitandam Moliniſtarum ferocientium audaciam perfugium ſemper patebit.

Digitized by Google